

Resumé af forårstrækket ved Hyllekrog 2015

Tekst og fotos: Preben Berg

Steppehøg 3K han Saksfjed Inddæmning 15. april 2015

Da det tidlige forår var ret mildt blev træksæsonen i år så småt indledt den 9/2, hvilket atter blev den hidtil tidligste opstartsdato. Vejræssigt var det mest bemærkelsesværdige i denne forårssæson dog den usædvanlige kolde sene del af foråret, hvor man oftest blev nødt til at sidde med termotøj til helt ind i starten af juni måned (!). I den mere glædelige afdelingen desuden markant færre antal dage med tåget vejr, hvilket altid er godt..!

Det er nu blevet 8. år i træk, at forårstrækket ved Hyllekrog er blevet dækket og dækningen fortsatte atter i år frem til den 8/6 (i alt 112 obsdage). Det blev til næstfleste antal bogførte fugle med i alt 761.549 trækkende, hvilket var ca 32.600 mindre end sidste år. Træktallene fordelt på dage og artstotaler fremgår som vanligt af rundsendte regneark. Observatørerne har været Preben Berg med assistance af især Gunnar B. Pedersen, Ralph Qwinten, René Christensen, Claus Mortensen og Flemming Olsen.

Bemærkelsesværdigt fald i antal lappedykkere

Lommerne siver desværre stadig nedad i antal, da det kun blev til 1260 Rødstrubede og 382 Sortstrubede (henh. -33,8% og -30,0% under gennemsnittet). Hos de røde blev største dag blot 12/4 196 og for de sorte blev det dog til 6/5 71 trk.

En besynderlig brat nedgang i antallet af lappedykkere gav anledning til panderynker. Hele 70,8% under gennemsnittet for Toppet Lappedykker (sølle 81 ex. mod stabilt ca 291 de sidste 3 år) og ikke meget bedre for Gråstrubet Lappedykker (274 ex.) med 53,0% under.

Her skal det tillige ses i lyset af stadig stigende antal i samtlige foregående år. Således toppede de sidste år med 922 trk., hvilket vil sige 648 færre fugle fra det ene år til det andet (-70,3%). Af Nordisk Lappedykker sås i alt 3 trk.+ 9 rst. i tiden 26/2 – 5/6, hvilket er mere normalt selvom dog stadig en tangering af hidtil laveste antal trækkende. Flest fugle sås 21/4 med 4 rst.

Hele 8 forskellige Suler blev set i tiden 10/2 – 28/5, heraf 28/5 1 3K hvor der sad en fiskekrog fast i næbbet på den! Igen hidtil bedste år for Fiskehejre (94) mens helt tomt for Sorte Storke hvorimod det gik noget bedre med 7 Hvide Storke: 8/4 1 OF, 19/4 1 OF, 28/4 2 trk. NØ, 2/5 2 OF og 21/5 1 OF.

Med 136 ex. lå Pibesvanerne i den bedste ende hvorimod dårligste år for Sangsvane (53), men her hvert år kun er ganske få trækkende af arten. Sædgæs gjorde sig bemærket med kun en sølle gås i hele forårsperioden på trods af tidlig opstart af træksæsonen! Totalen af Blisgæs endte på 1908 med største dage 18/3 679 og 23/3 346 trk., mens Grågås (806 – heraf 438 fra fældningstrækket) igen satte bundrekord. Forklaringen ligger tilsyneladende i at de i milde vintre i stadig mindre grad trækker væk fra landet.

Igen i år rigtig mange Bramgæs (195.996), men dog ca. 84.400 mindre end sidste år. De største dage blev 13/5 49.550, 16/5 80.100 og 17/5 45.650. Det gik også rigtig fint med Knortegås (49.635), da klart bedste år og dobbelt så mange som gennemsnittet. Her sås flest 22/5 5416, 27/5 **25.600** og 28/5 9305.

Mørkbugede Knortegæs, Hyllekrog 29. maj 2015

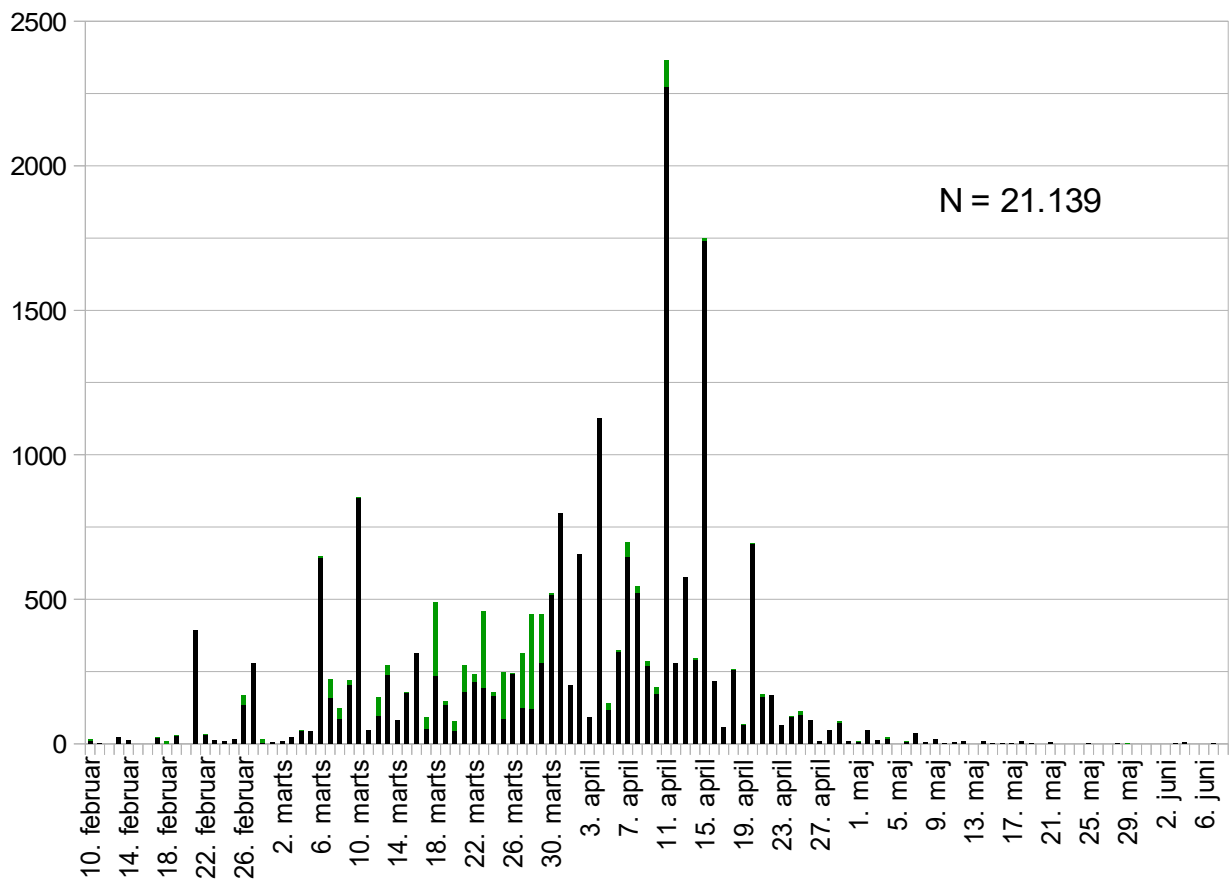
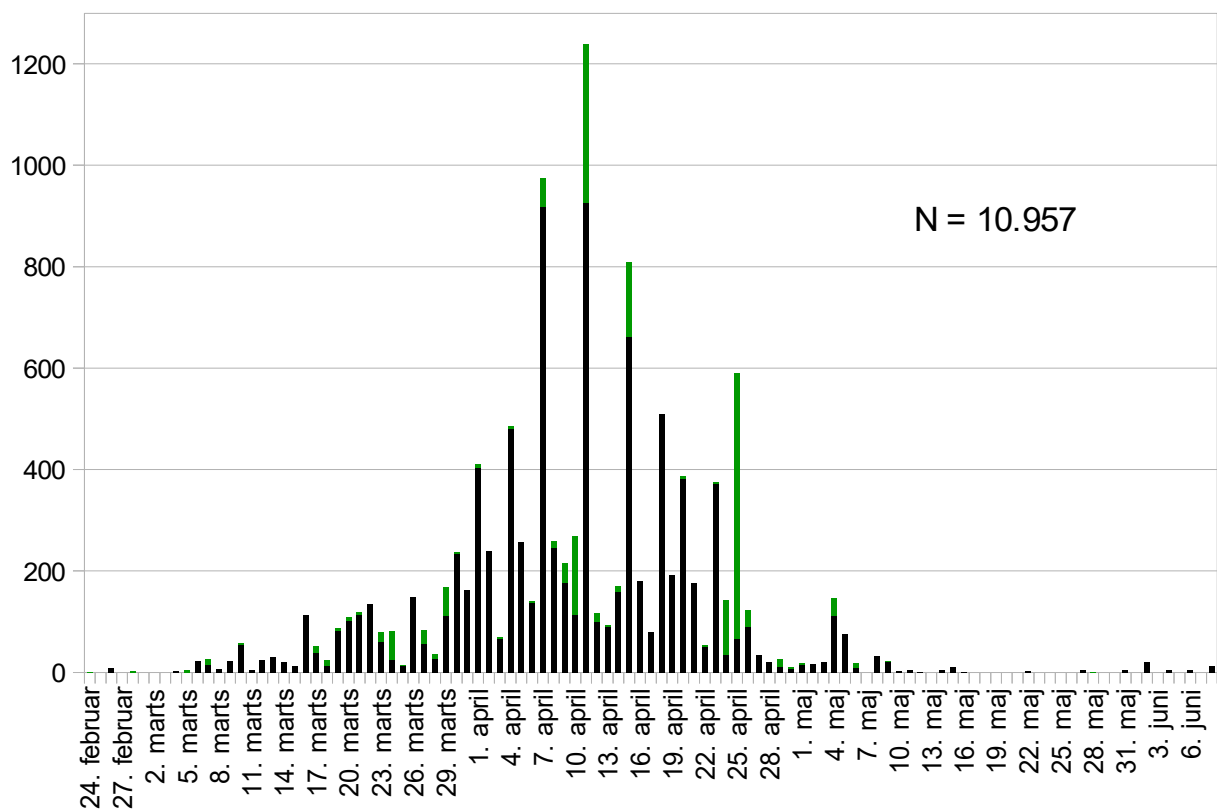

Fig. 1+2: Tidsmæssig fordeling af Pibeand (øverst) og Krikand (nederst) ved Hyllekrog i årene 2009-2015.

Grøn søjle angiver fugle set i 2015, mens sort søjle angiver fugle set i årene 2009-2014.

Ganske få svømmeænder og mange sortænder

Det blev til et generelt meget ringe andefugleår, dog med nogle få positive indslag. Alle svømmeænderne var under middel (typisk 30-45% under) med undtagelse af Krikand som lå knap 13 % over. Største dag med Pibeand (2162) blev i år 28/3 med 325 trk., men denne gang ikke mange i februar (blot 63 mod hele 969 i 2014), hvor vejret ligeledes var mildt. Under normalen lå Knarand med 73 imod 85 i gennemsnit. Topdagene for Krikand (1734) lå med 11/4 312 og 25/4 524. Der var godt nok ikke meget fut i hverken spidsænderne (235) eller skeænderne (251). Her var de bedste dage henholdsvis 18/3 55 og 11/4 72 trk. Uden nogen iøjnefaldende grund nærmest absurd få af Bjergand (sølle 227) hvilket er hele 78,5% under gennemsnittet for 2009-2014. Det gik heller ikke alt for godt for Ederfugl (294.359). De bedste dage faldt en anelse tidligere end normalt med 20/3 26.150, 23/3 25.350 og 28/3 35.800 samt desuden yderligere 9 dage med 10.300-14.750 i tiden 18/3 – 7/4.

Nu er det 3. forår at Ederfugle er blevet kønsbestemt, som led i undersøgelsen af hunprocenten i de direkte trækkende fugle. I alt 70.150 blev denne gang kønsbestemt (64.492 i 2014 og 58.681 i 2013) og antal hunner blev udregnet pr. dag, hvorefter den endelige hunprocent for hele foråret endte på 32,2 % (33,1 i 2014 og 33,9 i 2013). Antal usete fugle (efter obstdid) blev denne gang skønnet til maksimalt 28.000. Samlede træktotaler blev således i 2015: 321-322.000; 2014: 370-372.000; 2013: 380-385.000 og 2010+2012: omkring 410.000 (se DOFT 2014-3). Altså stadig en nedadgående tendens med et markant drop på ca. 50.000 fugle fra 2014 til 2015. Hvor er disse fugle så blevet af? De er dog næppe døde alle sammen. En del af forklaringen kan være at en større del af bestanden nu overvinter øst for Femern eller, at de kan være begyndt at vende tilbage til fou. pladser nord for Fyn, hvor der tidligere har ligget betydeligt flere. Hvis de ligger disse steder, er det således ikke muligt at registrere dem fra Hyllekrog. Desuden var der påfaldende få fugle i maj og juni måned (3635) imod normalt ca. 9000 i denne periode. Her er det i høj grad yngre fugle som trækker. Procenten af yngre hanner ud af samtlige hanner i hele foråret blev opgjort til blot 2,9 % imod 5,6 % i 2014, hvilket i antal unge hanner gav 5732 (2015) imod 12.827 (2014) – altså knap 7100 mindre. Det lader således til, at der er 3-4 forklaringer på det lave samlede trækresultat i år: større dødelighed hos hunnerne, yngre fugle har kun trukket i mindre grad, formentlig benyttelse af andre overvintringsområder og eventuelt større nattræk end normalt.

Det blev også til et sløjt år for Havlit (1060) med knap 40% under gennemsnittet ! Største dag faldt allerede så tidligt som 13/3 med 454 trk. Igen i år på usædvanlig vis meget få fugle i april (154), men det kunne godt se ud som om, at det er tendensen i milde forår. Bøtten totalt vendt når det kommer til Sortand (**88.395**), da her klart bedste år for arten med 82% over gennemsnittet. Meget få dage med tåget vejr dette forår kan være en stor del af forklaringen. Hele 25 dage med over 1000 trk. i perioden 22/2 – 15/4 med flest 28/2 4660, 3/3 7450, 30/3 10.350 og 1/4 4900.

Lidt under middel var Fløjsand (336) og Hvinand (262) mens middel for både Lille Skallesluger (13) og Stor Skallesluger (163). Den opadgående kurve for Toppet Skallesluger (10.235) blev brudt denne gang, men alligevel 3. år i træk med en sæsontotal på over 10.000. Over 100 trk. kunne opleves på 28 dage i perioden 15/2-25/4, hvor bedste dag i februar allerede var 16/2 med 480. Denne gang kun 3 dage med over 500: 12/3 551, 13/3 535 og 5/4 911.

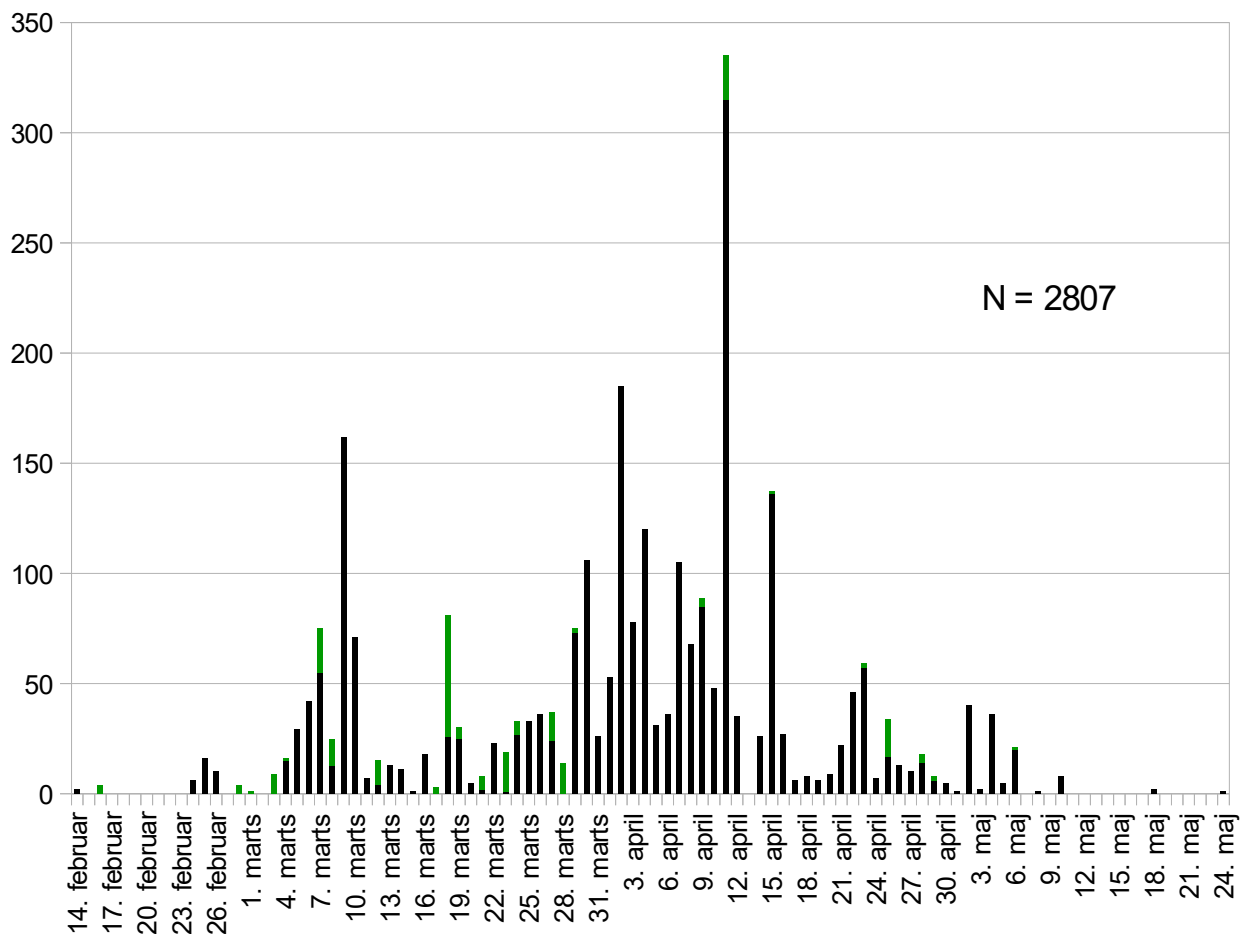
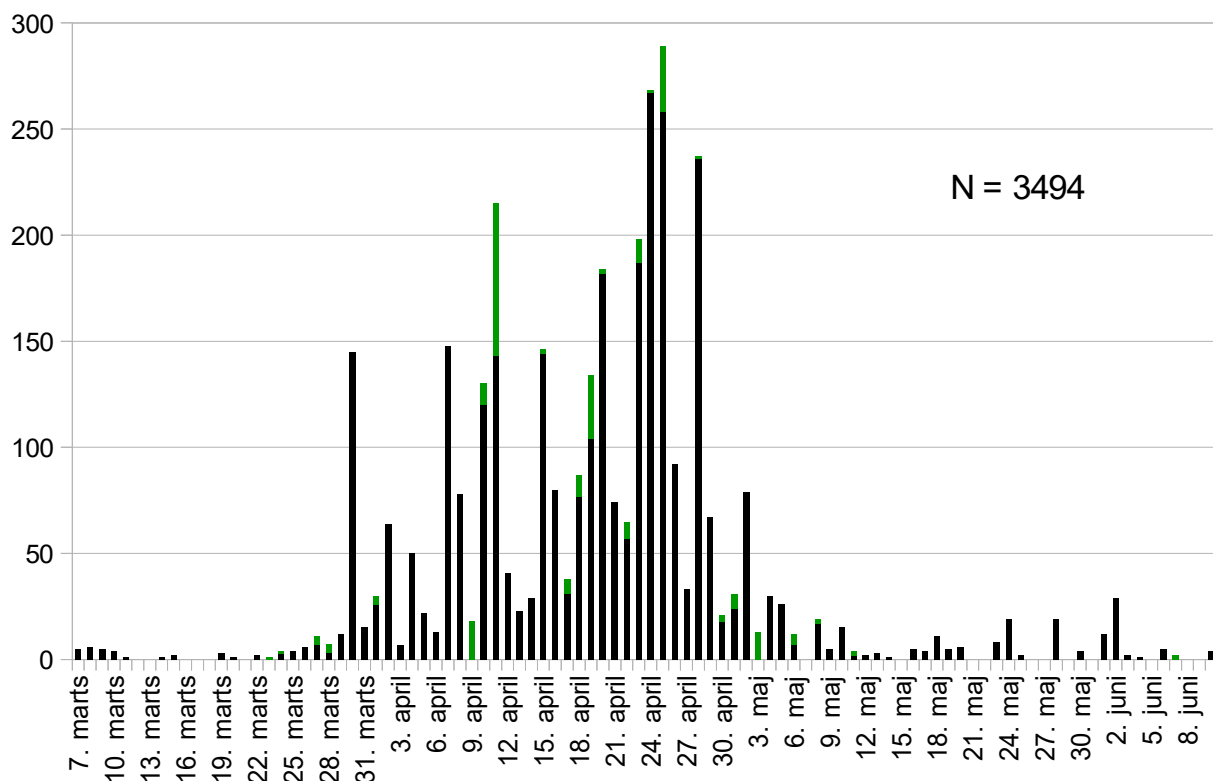

Fig. 3+4: Tidsmæssig fordeling af Spidsand (øverst) og Skeand (nederst) ved Hyllekrog i årene 2009-2015.

Grøn søjle angiver fugle set i 2015, mens sort søjle angiver fugle set i årene 2009-2014.

Havørn 3K, Saksfjed Inddæmning 15. april 2015

Stadig flere havørne ses her i området - både af træk og rast.

Trækrekord for hele 7 rovfuglearter

Selvom vi ikke fik sved på panden blev det alligevel til hidtil højeste træktotal for hele 7 rovfuglearter: Havørn, Blå Kærhøg, Hedehøg, Spurvehøg, Fiskeørn, Tårnfalk og Dværgfalk. Derimod kneb det gevaldigt med Hvepsevåge (191) hvor der igen kun blev hevet en slatten forårstotal hjem. Flest 1/6 med 63 trk. Næstbedste år for Sort Glente med 7 trk. + 2 rst i tiden 28/4 -1/6, flest 28/4 3 trk. Derimod tyndt træk af Røde glenter (52) hvor bedste dag blev: 5/3 10. En fordobling af hidtil højeste tal af Havørn (49), men dette skal også ses i lyset af hyppigt træk udover havet fra og til Tyskland – med andre ord så er der nok mest tale om omstræfning end træk til yngleområder i Sverige eller Finland. Flest trak 4/4 8, 5/4 6 og 18/4 7. Også mange rastende fugle blev set – specielt i april: 17/4 16, 25/4 10 og 27/4 11.

Lidt oprejsning til Rørhøg (127) efter et par halvsløje år med flest 28/4 12, mens det blev til rekord og dobbelt så mange som normalt af Blå Kærhøg (37). Her var højeste notering 16/4 med 6. Hedehøgene (5) viste sig frem i tiden 21/4 – 31/5 med i alt 5 trk.+ 3 rst., flest 4/5 1 trk. + 2 rst. og 12/5 2 trk.

Noget overraskende var det at Spurvehøg (784) sneg sig til en forårsrekord selvom eneste dag over hundrede kun blev den 5/4 med 114. Musvåge (854) skuffede igen i år med blot 9/3 167 som højeste antal. Forårets 5. rovfuglerekord blev Fiskeørn (53) med flest 5/4 6. Det gik igen godt med falkene, da atter klar rekord for Tårnfalk (93) og her absolut flest 21/4 19; kneben ny rekord for Dværgfalk (28); normalt antal af Lærkefalk (6) samt Vandrefalk (12) som er normalt dobbelt så mange som normalt.

For Tranerne (444) så det mere sløjt ud da 3. dårligste forårsresultat og ingen dage med over 100 fugle.

Hedehøg, ad han, Saksfjed Inddæmning 3. maj 2015

Fiskeørn, Femernbælt 27. maj 2015.

Denne fugl med nyfanget hornfisk blev farveringmærket som unge den 5/7 2011 i Alam-Pedja naturreservat, Tartu i det østlige Estland.

Rigtig mange islandske ryler

Det blev til ny rekord af Strandhjejle (1952) hvor som sædvanlig kun træk af arten på nogle ganske få dage – flest sås 27/5 405, 28/5 109, 30/5 1185 og 1/6 242.

Et fantastisk træk sås af Islandske Ryler (**45.239!!!**) med de største dage 27/5 8279, 28/5 **19.995**, 30/5 **10.037**, 1/6 1746, 3/6 4097 og ellers højst 900/dag. Bemærk den 28/5 som var en helt exceptionel aften med i alt ca. 40 flokke som passerede i løbet af blot 3 timer (kl. 19.19 – 22.23). Heraf en kæmpe flok på 3600 kl.19.35 som kom på en lang stribe over havet 250 m oppe, skønnet 3 km lang og som gik i land fra Østersøbadet og helt ned til Drummeholm..!!!

Det så også udmærket ud for Lille Kobbersnepe (16.290) hvoraf langt hovedparten trak forbi på disse to dage: 27/5 9908, 30/5 4530 og ellers højst 970/dag.

Småspove (116) var tilbage i normalt leje efter det fine forår sidste år. Denne gang flest 30/4 25 og 6/5 31. Storspoverne (5831) kom atter op i omdrejninger efter et par småsløve år og her kom flest forbi 11/4 625, 18/4 600, 19/4 1207 og 21/4 1009.

Af de øvrige vadefuglearter sås som sædvanligt ikke noget nævneværdigt inkl. Almindelig Ryle (72) som stadigvæk overhovedet ikke kan følge med fordums tider.

Storspover, Hyllekrog 10. april 2015

Mange Fjordterne mens ekstremt få Sortterne

Almindelig Kjove (85) lagde ellers hårdt ud med hele 7 fugle allerede den 30/3, men det endte alligevel med en sluttotale midt i feltet. Topdagen blev 3. højeste antal fra lokaliteten og faldt på samme dato som sidste år: 13/4 12 og ellers højst 9/dag.

Sorthovedet Måge tilbage på sporet med de meget gennemsnitlige 7 forårsfugle: 17/4 4 ad. NØ, 5/5 1 2K Ø og 6/5 2 ad. trk. Ø. Det blev ikke et opsigtsvækkende år for Dværghmåge

(5074) da både en noget beskeden total samt kun 2 dage med lidt over 1000 fugle: 29/4 1004 og 30/4 1207.

Splitterne (296) lå i år på et gennemsnitligt niveau uden markante topdage. Igen i år også langt mere fourageringstrafik frem og tilbage. Som nævnt i resuméet for sidste år virkede det som om, at arten nok var begyndt at yngle på Rødsand, hvilket blev bekræftet i år, da hele 300 par blev optalt i 2015 (GFU). Fjordterne (4959) viste rekordgode takter med 3 gange så mange fugle som normalt og her blev de største dage 24/4 662, 28/4 893, 30/4 **1372** (dagsrekord), 4/5 358 og 7/5 367. Havterne (3223) holdt sig nu på 4. år i træk lige på omkring gennemsnittet og her passerede flest 29/4 1518, 30/4 351 og 4/5 383.

Ny bundrekord for Dværgterne med bare 40 fugle og helt galt gik det med Sortterne med nærmest grotesk få fugle (15)! Den næsten totale mangel på lune vinde fra SØ i maj måned ligger til grund for denne bundrekord. Det har dog sket før, hvor vi i 2010 ligeledes var nede at skrabe bunden med sølle 28 Sortterner.

Der er som sædvanlig ikke meget at skrive om med hensyn til alkefuglene, hvor totalerne endte på: Lomvie (51), Alk/Lomvie (6), Alk (15) og Tejst (1).

Hvid Vipstjert på insektjagt, obspladsen Saksfjed Inddæmning 28. maj 2015

Igen mange Biædere

Småfuglene optrådte generelt i mere tyndt antal end sædvanligt, hvorfor kun 3 arter får et par ord med på vejen: På trods af en meget kold maj/juni sås der underligt nok en hel del flere Biædere i landet end normalt. Herfra blev det til 7 fugle: 20/5 1 SØ, 27/5 5 i flok S og 6/6 1 trk. SØ. Engpiber (1786) havde for stedet et par fine forårsdage med 20/4 750 og 21/4 640 trk., mens Allike (1110 mod blot 79 i 2014) kom op på 9/3 336 og 11/3 332.

Rødrygget Tornskade, hun, Saksfjed Inddæmning 21. maj 2015

Sule, ad. + 3K fugl, Femernbælt 28. maj 2015

Steppehøg og atter Kongederfugl

Af øvrige subhits og andre fåtallige arter kan nævnes (inkl. rastende fugle i området): Sule i alt 8 fugle i tiden 10/2 – 28/5, Rørdrum 26/4-3/5 1 sy., Sølvhejre 9/3–27/4 i alt mindst 13 obsdage af 1-2 rst., Hvid Stork 28/4 2 trk. + 8/4-20/5 i alt 5 OF, Nilgås 27/3 1 trk. Ø + 5/3 2 fu., Rødhovedet And 7/6 1 han OF, Kongeederfugl 28/3 1 ad. M trk. Ø, Hedehøg 21/4 – 31/5 i alt 5 trk. + 3 rst., Steppehøg 15/4 1 ad. M fu., Duehøg 28/3 1 rst., Aftenfalk 12/5 1 M trk. SØ, Vagtel 4/6 1 sy., Krumnæbbet Ryle 7/6 1 fu., Sortgrå Ryle 22/2 1, 24/2 1 og 18/3 1

alle trk. Ø, Kærløber 24/5 6 trk. NØ efter fu., Stor Kobbersneppe 26/4 1 fu., Mellemkjove 15/4 1 imm. Ø, 28/4 1 ad. V og 4/5 1 ad. trk. SV, Sorthovedet Måge 17/4 4 ad. NØ, 5/5 1 2K Ø og 6/5 2 ad. trk. Ø, Ride 19/5 1 ad trk. V, Mosehornugle 20/1 5 rst., 3/3 1 rst, 18/3 1 trk., 24+26/3 1 rst. og 25/5 (maj!) 2 rst., Biæder 20/5 1 SØ, 27/5 5 i flok S og 6/6 1 trk. SØ, Vendehals 19/4 1 rst., Lille Flagspætte 11+26/3 1 rst. Lyttesholm, Sortstrubet Bynkefugl 12/3 1 M, 15/3 1 M og 16/3 1 F rst., Ringdrossel 14-26/4 i alt 1 trk. + 5 rst., Skovsanger 26/4 2 rst., Rødtoppet Fuglekonge 3/3-18/4 i alt 12 rst., Skægmejse 22/1 1 og 5/4 2 rst., Korttået træløber 9/4 1 sy., Pirol 11+12/5 1 rst og 6/6 1 trk. SØ, Stor Tornskade 18/1, 12/2 og 22/2 alle 1 rst., Gulirisk 3/4-21/5 i alt 6 trk. + mindst 8 rst., Karmindompap blot 27/5 1 sy. og Bomlærke 24/5 11 rst + 28/5-21/6 1 sy.

Gulirisk, han, Saksfjed Inddæmning 15. maj 2015